

Съдържание

1. Цар Симеоновият СЪБОРНИКЪТ от X век, Берлин, 2007 — Асен Чилингиров
2. Втора среща с алтернативната медиавистика на Асен Чилингиров — приветствие на проф. д-р Надежда Драгова
3. Предстоящи годишнини на членове на Българската академия на науките (1869-2007) — Емилия Момчилова
4. Книги от Академичното издателство “Проф. Марин Дринов”, постъпили във фонда на Централната библиотека на БАН — Евгения Станчева
5. Нови постъпления във фонда на Централната библиотека на БАН — Евгения Станчева
6. “Фантазия на болката” [Рецензия] — Величка Милчева
7. *Страница за хумор*. Как да съблазним библиотекарката? — Ерньо Сив, прев. от унгарски език Стефка Хрусанова

Редакционна колегия: ст.н.с. д-р Цветана Стайкова /отг. ред./, Евгения Станчева и Мария Ефремова

Фотоматериали: Мария Ефремова и Марио Стайков

Предпечатна подготовка: Мария Ефремова

Графичен дизайнер: Марио Стайков

Адрес за кореспонденция

гр. София 1040

ул. “15-ти ноември” №1

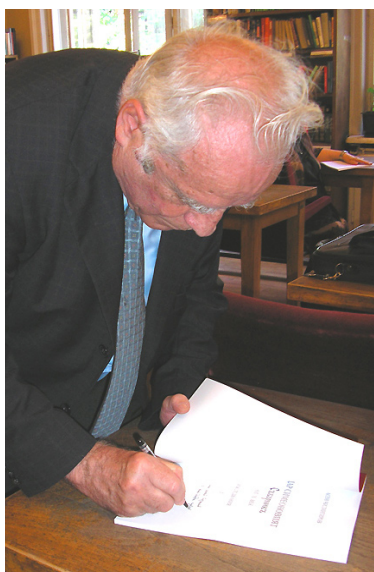
тел: 989 84 46/ вътр. 379, 254

<http://www.cl.bas.bg>

E-mail: webmaster@cl.bas.bg, jeny@cl.bas.bg

ЦАР СИМЕОНОВИЯТ СЪБОРНИКЪ ОТ X ВЕК, БЕРЛИН, 2007

Асен Чилингиров

През 1817 година бива открит във Възкресенския Новоерусалимски манастир край Москва забележителен ръкопис върху пергамент, съдържащ различни, предимно богословски съчинения от гръцки автори в превод на „църковнославянски език“ — поне така твърдят руските му изследователи. В него те виждат „втората по време на нейното преписване руска книга“. Това свое твърдение те обосновават с текста на посвещението „в чест на великия между князете Святослав“, когото идентифицират с княз Святослав Ярославевич (1073-1076) и по неговото име наричат този ръкопис «Изборник князя Святослава 1073 года». Последвалите проучвания на ръкописа обаче показват, че името на киевския княз е било написано върху заличеното име на българския цар Симеон, което е запазено върху друг по-късен препис на същия сборник, но то личи и на т.нар. **Изборник князя Святослава**. А след махането на подвързията при реставрацията на ръкописа можа да се установи вече със сигурност и това, че листът с посвещението, заедно с други 7 листа, два от които с високохудожествени

илюстрации, са били допълнително прикачени към руския препис от 1073 година и първоначално са украсявали неговия български протограф от X век, а именно **Цар Симеоновия Съборникъ**. Но този ръкопис, попаднал около средата на X век в Киевска Русия, съдържа първоначално — освен запазената в руския препис част — още и други части. Когато в 1830 година известният руски учен княз Михаил Оболенски поема управлението на Главния архив на Министерството на външните работи в Москва, той намира там един друг, също грамаден ръкописен сборник от XV век, в който той открива заедно с препис от непълната първа част на Цар Симеоновия сборник, неговото «оглавление», т.е. съдържание, в което са дадени 783 от заглавията, съдържащи се в оригинала от X век, без последните, които не са запазени на този препис. В този ръкопис, който получава названието «Архивен сборник», са запазени на 551 листа части от първия дял на протографа, съдържащ първоначално компилация от исторически съчинения, включително български летопис, малка част от който, известна под названието «Именник на българските князе», е запазена в три други също късни преписи. Оглавлението предава почти пълния състав на съчиненията във втория дял на **Цар Симеоновия Съборникъ**, запазен в руския препис от 1073 година. А третият дял от българския сборник-протограф е съдържащ главно съчинения с практични съвети и развлекателни истории от разни области на живота под названието *Пчела*. И от него също са запазени до днес — както и от другите части на българския сборник — безброй руски преписи, изготвяни чак до средата на XIX век.

Княз Михаил Оболенски посвещава на изследвания върху „Архивния сборник“ повече от 20 години, като успява да открие още няколко по-късни преписи и въз основа на предговора на един от тях той успява да реконструира отчасти послесловието на сборника-протограф, по всяка вероятност съставен от българския книжовник от Преславската школа презитер Григорий, впоследствие епископ Мизийски (т.е. Български), чийто подпис е носело заглавието на втората половина от историческата част на сборника, където се съобщава, че той е превел и част от Библията — по всяка вероятност четирите книги *Царства*. В своите проучвания княз Оболенски свързва името на Григорий с придружаващия великата киевска княгиня Олга нейн съветник по време на пътуването ѝ през 946 година в Цариград. Но името на Григорий се свързва и с неговата дейност в Киев, където той по всяка вероятност поставя началото на руската книжнина, като приспособява българския книжовен език и неговата азбука към особеностите на руския език.

Оболенски установява, че със засилването на гръцкото влияние върху руската църква след 1039 година започва системното унищожаване на българските книги в Русия, данните за българската история се заличават от руските летописи — също както и името на Григорий, за-

пазено само на два месеца. Но изследванията на княз Михаил Оболенски не са никак удобни за руската и съветската наука. Неговият голям обобщаващ труд върху Симеоновия сборник и Григорий, излязъл в 1875 година, след смъртта на автора, се изземва и унищожават от руската цензура, така

че от него сега са известни извън границите на Русия само два запазени екземпляра.

След Оболенски с целия комплекс от въпроси, свързани с българския сборник-протограф на множество руски ръкописи, включващи над 90% от цялата руска средновековна книжнина, продължават да се занимават и други бележити изследователи, като най-добрия познавач на руската средновековна богословска книжнина архимандрит Леонид и академик А. А. Шахматов. Студията на архим. Леонид, посветена на „Архивния сборник“, в която авторът се занимава детайлно с всички негови части и преписите от тях, също изчезва от библиотеките и почти не се цитира в научната литература. А след излизането на изследването на акад. Шахматов върху българския сборник-протограф, в което го нарича „Старобългарска енциклопедия“, представляваща компендиум от средновековната наука, той е обвинен в „непатриотична“ дейност, поставен е под заплаха за уволнение и престава да се занимава до края на живота си с проблеми на българо-руските културни и политически отношения в миналото.

Представената на българската публика монография съставлява първата част от изследването на българския сборник от X век и неговите руски деривати. Но това изследване засяга също някои важни подробности от над хилядолетната история на българо-руските политически, културни и духовни връзки, до сега по известни причини почти не засягани от изследователите. Те включват ново разглеждане на въпроса за произхода на великата киевска княгиня Олга, за което историческите извори и археологическите изследвания дават досега непознати данни. Но също така ново разглеждане на въпроса за манипулирането на българските исторически извори от руските и съветските изследователи.

Съвременното състояние на архивистиката и международния библиотечен книгообмен, но също и развитието на безграничната система на интернет откриват нови възможности пред науката, с които изследователите, прекрачили вече до прага на третото хилядолетие, трябва да се съобразяват. И това не може да не доведе до големи изненади по отношение на познанията ни за някои области, за които бяхме убедени, че са ни добре известни и че не можем да научим нищо повече за тях.

П Р И В Е Т С Т В И Е

към заседанието на Централната библиотека на БАН по повод представянето на изследването на Асен Чилингиров “ЦАР СИМЕОНОВИЯТ СЪБОРНИКЪТ ОТ X ВЕК”, Т.1, БЕРЛИН, 2007.

Проф. д-р Надежда Драгова

ВТОРА СРЕЩА С АЛТЕРНАТИВНАТА МЕДИАВИСТИКА НА АСЕН ЧИЛИНГИРОВ (с малки съкращения)

Днес, на втората среща с новоиздадената негова книга, високоуважаваният от нас Асен Чилингиров ни поведе към нови територии на старобългарската култура — към нейните контакти с държавно-новопокръстените славяни и на Балканите, и в Русия.

Преди броени дни той ни помогна с двutomника си “Българската архитектурна школа” да се вгледаме по нов начин в църковното строителство, доколкото са опазени следите и образците му от епохата преди и след IX век. Увлечени в живописното очарование на арките от кръгово подредени тухли, размесом с обработени каменни късове, най-първо му повярвахме интуитивно, а после и интелектуално, че това е българската направа, защото я помним от всичките си вълнуващи срещи с българската старина до днешния Рилски манастир. Чак когато изчетох — от онзи ден до сега — и двата тома, отгатнах и авторовата уловка: той ни разкрива

една уж видима, но и недостатъчно видяна тайна — АРХИТЕКТУРАТА, но подчертано НАБЛЮДАВАНА КАТО ГРАДЕЖ.

А градежът, който лесно се възприема сетивно като форма и техника, А.Чилингиров ни го внушава и като архимодел — КАТО СИМВОЛИЧЕН ОБРАЗ НА СВЕТА — като изобразяване на космическата тайна, различно тълкуване в различните епохи: и на ниво конфесия, и на ниво социални стълкновения, и на ниво — обекти за твърческо вдъхновение.

И с тези две книги, както и с предишните си, Асен Чилингиров заема алтернативна позиция към досегашните — и хипотези, и тези — в науката на разноезични, разнационални автори по въпроса.

Има ли авторът право на подобно самочувствие? За мен — ДА! И пак — ДА! Това право му е внушено от дълбоката тревога на мнозина български медиависти, които се мъчат да предложат “друга” историческа визия, различна от наследената — дълготраен процес, който периодически избива на повърхността на иначе спокойната ни историческа и филологическа наука вече повече от век, но не може да намери сплотяваща сила да се превърне в научно движение.

Асен Чилингиров е открил и ни посочва сплотяващия терен, а той е: вече възможната максимална научна информация!

И в натрупаните знания (да е жива и здрава феноменалната му памет), и в авторовата интерпретация на този невероятен европейски библиофил — всеки от българските учени ще открие собствен научен терен за алтернативно научно дирене.

Сега наблюдаваме началото към Златния Симеонов век. Ние, поне тези, които познавам от своето съвремие, имахме предчувството, че наследеното не е в пълнотата на сътвореното през IX и X век в Борисова, Симеонова и Царпетрова България. Но се захвем да го публикуваме и проучваме като единствено достижимото.

Лично аз, без да съм направила кой знае колко, имам гордостта, че съм един от създателите на известния днес научен център на Шуменския университет “Преславска книжовна школа”. Бях ѝ научен ръководител около 4 години, след мене научното ръководство пое днешният член-кореспондент Иван Добрев и т.н. Тази школа бе сформирана по най-сполучлив начин за научна работа (**задължително интердисциплинарна**). **Тя обедини младите тогава шуменски археолози, богослови и филолози-медиависти** — днес повечето от тях измежду най-изявените творци, обедини възпитаници на три научни школи:

- на проф. Иван Гълъбов от Великотърновския университет чрез най-подготвената му и креативна ученичка — днес доц. Мария Тихова — един от стожерите на школата;
- ученици на Софийската школа на проф. Петър Динев и на проф. Кирил Мирчев, освен мен, бяха Пейо Димитров и после проф. Иван Добрев;
- питомците на старата Духовна академия — в лицето на проф. Т. Тотев и действащите археолози като Станчо Ваклинов и работещите под непосредственото ръководство на проф. Вера Мавродинова (отговорник тогава за разкопките в Преслав) в областта на църковната археология.

Всички ние не се смятахме за алтернативни — гледахме си работата в реална връзка с археологическите открития, с реалните информации от епиграфи и особено от нумизматичните находки, които издигнаха до европейски авторитет Иван Йорданов.

В “Преславската книжовна школа” обявихме международна конференция на тема “Симеоновата библиотека” с очакване да комплектуваме нови извори. Но тази конференция засили още повече тревогата ни от две страни:

- първата беше, че чуждестранните участници, особено съветските, откряваха нещо, но не го доизговаряха и ни оставиха в смут;
- а втората тревога се появи от нашите колеги, представители на официалната българска наука. Те ехидно, щом пристигнаха на конференцията, един след друг ни задаваха на висок глас въпроса: “А къде е тази Симеонова библиотека? Покажете ни я да я видим — защо сте я крили от нас?”

Вече, вярвам, разбирате, защо приветствам толкова убедено първия том от Симеоновия сборник. Ние, поне около 30 души, сме се заложили **ДА ТЪРСИМ**. Археолозите реално го намират /слава Богу!/ и нумизматиците — също.

А филолозите и историците трябва да го изровим от непрочетени или от невнимателно прочетени книги. Този метод в едно електронно издание /ЛИТЕРНЕТ/ на реконструирани от мен старобългарски воински сказания нарекох **КНИЖОВНА АРХЕОЛОГИЯ**. И тъкмо в това поле на “археология в библиотеките” ни завежда с неподражаема компетентност Асен Чилингиров.

Наука ли е това, което той ни предлага с криминалогични средства? До къде е наука — ще докажат бъдещите дискусии. Но поне две трети от неговите предложения са истинска неоспорима наука.

На първо място — в тази първа част от своя Симеонов сборник ученият формулира **14 ПИТАНИЯ**, “свързани с най-важните въпроси от българската история: кой е съставителят на сборника и за кого е съставен? По какъв начин този сборник попада в Киев и какво отношение има с руската, но и с българската книжнина? И имат ли илюстрациите на сборника връзки с руското изкуство на **X - XI век?**” /с.5-7/.

А безспорният Айнщайн ни е поръчал, че науката започва от там, откъдето сме постигнали адекватно формулирани въпроси към обектите на изследването. Това за А. Чилингиров е голям принос! Вече не можем да се преструваме на недосетливи.

Следващият научен принос е хронологичният преглед на изследванията и литература, като за труднодостъпни книги ни предлага подробни анотации и цели откъси от библиографирания труд. В епохата на Византийския християнски ренесанс — средата на **IX век** — такъв начин на аотиране с цитирани текстове се нарича “катени” и е постигнал върха на ефективността

си в МИРИОБИБЛИОН на патриарх Фотий. Не искам да лаская колегата Чилингиров със сравнението с Фотий, но в нашата преходна епоха между книжната /все още малкодостъпна/ информация и предстоящата глобална електронна — неговите усилия ще ни помогнат да интензифицираме обосновките на своите тези.

Третият аспект на научните му приноси са завършените студии за руската царица Олга и нейния загадъчен придружител — свещеника Григорий. Тези две студии ще нелектризируют дискусиите ни. Но е изключително радостно, че са завършени и публикувани, защото наука има само там, където се водят дискусии.

И накрая един упрек или по-скоро пренасочване на вниманието на изследователя. По редица въпроси той няма информация за българските достижения по темата.

И тук е заложена моята адмирация към почина на Академичната библиотека — да представи книгите на Асен Чилингиров още в първите дни от българските им преводи и да запознае българските учени с тях. Вярвам, че този жест ще създаде плодотворни научни контакти между двете категории български учени — едните, да ги наречем “автохтонни”, и другите, да ги наречем ”овреме емигриралите”. Това много бързо ще приобщи изследванията в застъпените научни области тук и [ще помогне] да се изравнят с европейската компетентност.

Онзи ден бяхме, а и днес сме само в началото. Пожелавам един успешен процес на интегриране между българския научен канон и алтернативните му “придружители” и едно успешно приближаване към адекватните решения.

На добър час!

ПРЕДСТОЯЩИ ГОДИШНИНИ НА ЧЛЕНОВЕ НА БАН (1869–2007)

Емилия Момчилова, E-mail: emimom@cl.bas.bg

175 г. от рождението на ЦАНИГИНЧЕВ ШКИПЪРНЕВ (08.1832–26.07.1894), писател, учител, фолклорист и общественик. Редовен член (1884).

1 август
95 г. от смъртта на ЙОАКИМ ГРУЕВ ПРОИЧЕВ (09.09.1828–01.08.1912), просветен деец, книжовник и преводач. Редовен член (1884).

1 август

15 г. от смъртта на АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВИЧ ИМШЕНЕЦКИ (08.01.1905–01.08.1992), украински микробиолог.

Чуждестранен член (1969).

2 август

70 г. от рождението на КАМЕН СТЕФАНОВ КУМАНОВ (02.08.1937), биохимик.

Академик (2003).

6 август

25 г. от смъртта на ГЕОРГИ ПЕТРОВ ГЪЛЪБОВ (07.11.1918–06.08.1982), невроморфолог.

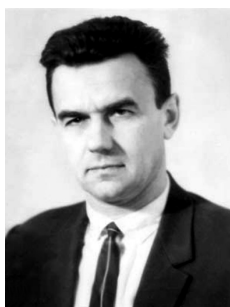
Член-кореспондент (1974).

7 август

110 г. от смъртта на ВАСИЛ НИКОЛОВ ПОПОВИЧ (18.10.1833–07.08.1897), писател, художник, учител и общественик.

Редовен член (1884).

8 август

30 г. от смъртта на РЕМ ВИКТОРОВИЧ ХОХЛОВ (15.07.1926–08.08.1977), руски радиофизик.

Чуждестранен член (1976).

9 август
80 г. от смъртта на САВА МИЛКОВ МИРКОВ (15.06.1850–09.08.1927), лекар,
общественик.
Действителен член (1898).

9 август
100 г. от рождението и 45 г. от смъртта на АЛЕКСАНДЪР ВАСИЛИЕВИЧ
ТОПЧИЕВ (09.08.1907–27.12.1962), руски химик-органик.
Чуждестранен член (1958).

10 август
115 г. от рождението на СТРАШИМИР ГЕОРГИЕВ ДИМИТРОВ, (10.08.1892–
26.04.1960), геолог-минералог.
Академик (1947), заместник-председател на БАН (1959–1960).

12 август
60 г. от рождението на РАЙНХАРД ФРАНЦ ЙОЗЕФ ДЕНГЛЕР (12.08.1947),
немски медик, неврофизиолог.
Чуждестранен член (2003).

12 август
70 г. от рождението на ИВАН НИКОЛОВ ЮХНОВСКИ (12.08.1937), химик-
органик, общественик.
Академик (1997). Главен научен секретар (1991–1992), заместник-председател
(1990–1996) и председател на БАН (от 1996).

14 август

105 г. от рождението на АЛЕКСАНДЪР МИХАЙЛОВИЧ САМАРИН (14.08.1902–20.05.1970), руски инженер-металург. Чуждестранен член (1969).

15 август

70 г. от рождението на КОНСТАНТИН ДИМИТРОВ КОСЕВ (15.08.1937), историк, общественик. Академик (2003), заместник-председател на БАН (от1996).

16 август

20 г. от смъртта и 95 г. от рождението на ЕМИЛ КОНДУРАКИ (03.01.1912–16.08.1987), румънски историк. Чуждестранен член (1976).

16 август

65 г. от смъртта на ИВАН ПЕЕВ-ПЛАЧКОВ (07.01.1864–16.08.1942), филолог, просветен и държавен деец, публицист. Действителен член (1900). Деловодител на БКД (1901–1910) и секретар на БАН (1911–1940).

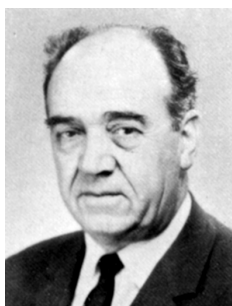

16 август

105 г. от рождението на ПАВЕЛ ПОПОВ МИНДОРОВСКИ (16.08.1902–16.02.1988), растениевъд-селекционер. Академик (1961).

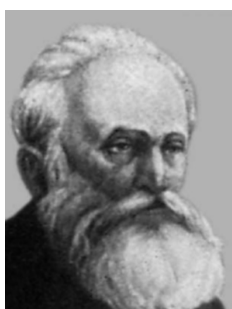
20 август
80 г. от рождението на ОЛЕГ ТИМОФЕЕВИЧ БОГОМОЛОВ (20.08.1927),
руски икономист.
Чуждестранен член (1986).

21 август
10 г. от смъртта на ТАШО АНГЕЛОВ ТАШЕВ (14.02.1909–21.08.1997), гас-
троентеролог.
Академик (1974).

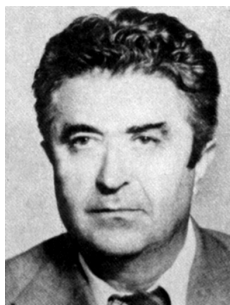
25 август
45 г. от смъртта на ВЛАДИМИР НЕСТОРОВ МАРКОВ (22.10.1883–
25.08.1962), ветеринарен лекар, микробиолог.
Академик (1952).

25 август
100 г. от смъртта на БОГДАН-ПЕТРИЧЕЙКУ ХАШДЕУ (26.02.1838–
25.08.1907), румънски филолог-славист, етнограф и историк.
Чуждестранен член (1884).

28 август
130 г. от рождението на ДИМИТЪР ДЕЧЕВ ДЕЧЕВ (28.08.1877–04.09.1958),
филолог, епиграф.
Редовен член (1943).

29 август

80 г. от рождението на ЦЕНО СТОЯНОВ ХИНКОВСКИ (29.08.1927), животновъд, обществен деец.

Академик (1989).

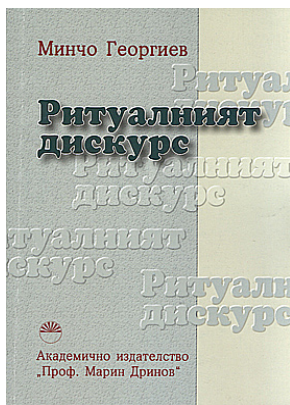

31 август

60 г. от рождението на СОЛОМОН МОИС САЛТИЕЛ (31.08.1947), физик, специалист в областта на квантовата електроника и нелинейната оптика.

Член-кореспондент (2004).

**КНИГИ ОТ АКАДЕМИЧНОТО ИЗДАТЕЛСТВО “ПРОФ. МАРИН ДРИНОВ”,
ПОСТЪПИЛИ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН
Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg**

ГЕОРГИЕВ, Минчо. Ритуалният дискурс / Минчо Георгиев. – София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2007. – 104 с. ; 21 см.

ISBN 9789543231530

System number [000081148]

Чрез анализ на живите и днес медицински ритуали, осигуряващи достъп до древните черти на традиционната култура, се прилага едно виждане за ритуала като форма на архаичен дискурсивен опит.

ПЕНЧЕВ, Васил Динев. Свирепа философия : Творчеството на Радичков като философска тема / Васил Динев Пенчев. – София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2007. – 129 с.

ISBN 9789543221318

System number [000081142]

Книгата е единственият досега опит за философско осмисляне на творчеството на Йордан Радичков.

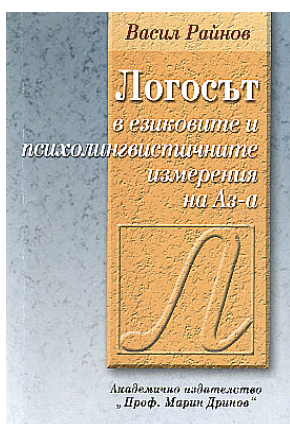

ПОПОВ, Никола Григоров. Капиталът срещу капитализма : (Кризата в световното стопанство и глобализацията в нови измерения) : Кн. 1 - / Никола Григоров Попов. – 2. прераб. и доп. изд. – София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2007. – 474 с.

ISBN 9789543221561

System number [000081287]

Книгата е посветена на въпроса за развитието на кризата в световното стопанство и изявяването на глобализацията в новите ѝ измерения.

РАЙНОВ, Васил Господинов. Логосът в езиковите и психолингвистичните измерения на Аз-а / Васил Господинов Райнов. – София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2006. – 208 с.

ISBN 9543220867

ISBN 9789543220861

System number [000081151]

Книгата е опит да се видят възможните езикови и психолингвистични измерения на АЗ-а. Представени са последните разсъждения на автора за self-concept-а и мястото на логоса в метакомуникативната стратегия на човека.

СТОЙНЕВ, Анани Борисов. Светогледът на прабългарите / : [Монография] / Анани Борисов Стойнев. – 2. изд. – София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2006. – 149 с. Резюмета на рус. и англ. ез. с. 144-148 ; Библиогр. с. 135-142

ISBN 9543220913

ISBN 9789543220915

System number [000081284]

Обект на изследване е светогледът на прабългарите – един от основните компоненти на българската народност.

НОВИ ПОСТЪПЛЕНИЯ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН

Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg

АЛЕКСАНДРОВА-ЗАНГЕЛМИ, Елисавета. Изис Сейким. Древноегипетска система за хармонизирано лечение на тялото и душата : Пълно ръководство (Инициация по пътя към Висшия Аз) / Елисавета Александрова-Зангелми. – София : Кибеа, 2006. – 126 с. ; Библиогр. с. 122

ISBN 9544744150

ISBN 9789544744151

System number [000079938]

АЛЪН, Джеймс. Мъдростта на Джеймс Алън : Пет класически книги в един том : Каквото мисли човек. Пътят към благополучието. Овладеяването на съдбата. Мирният път. Навлизане в Царството / Джеймс Алън ; Прев. Мая Калоферова. – София : Кибеа, 2006. – 312 с.

ISBN 9544744118

ISBN 9789544744113

System number [000079844]

АМЕРИКАНСКИ университет в България. Център за европейски програми. Въвеждане на оценка на въздействието от прилагане на европейското законодателство. Европейски практики : Материали от Международен семинар “Подобряване на прилагането на европейското законодателство за вътрешния пазар чрез въвеждане на оценка на въздействието”, проведен на 8-11 юни 2004 в АУБ, Благоевград, България / Състав. Мария Банкова. – София : Американски университет в България, 2004. – 142 с.

ISBN 9549048454

System number [000080016]

АМЕРИКАНСКИ университет в България. Център за европейски програми. Повишаване на капацитета за прилагане на европейското законодателство за обществените поръчки : Материали от Международен обучителен семинар “Повишаване ролята на административния и съдебен капацитет в изпълнение и прилагане на европейското законодателство в сферата на обществените поръчки”, проведен на 21-24 юни 2006, в ЦЕП, АУБ София, България / Състав. Олга Борисова, Гергана Манева. – София : Американски университет в България, 2006. – 102 с.

ISBN 9549048489

ISBN 9789549048483

System number [000079942]

АСПАРУХОВА, Надя. Иконите на Георги Данчов: Иван Мърквичка и Антон Митов в колекцията на Военноисторически музей, Плевен = The icons of Georgi Danchov: Ivan Mrkvička and Anton Mitov from the collection of the Military history museums in Pleven / Надя Аспарухова. – София : Военноисторически музеи, 2007. – 128 с. ; Бележки под линия ; Библиогр. с. 93-95

ISBN 9789544913144

System number [000075496]

АТАНАСОВ, Георги. Психотерапия в страната на решенията / Георги Атанасов, Димитър Стаменов, Теодор Младенов ; Под ред. на Орлин Мичев. – София : Интервю прес, 2001. – 24, [2] с.; Библиогр. с. 122-123

ISBN 954666023X

System number [000080769]

АХЧИЕВА, Румяна Недева. По спиците на слънцето : Лирика / Румяна Недева Ахчиев ; Състав. Жана Борисова Манева. – София : Хрикер, 2007. – 99, [4] с.

ISBN 978954349-127

System number [000079885]

БАРАКОВА, Добринa. Вертикално : Стихове / Добринa Баракoвa. Пловдив : Хоризонти, 2007. – 43 с. : с ил.

ISBN 9789549117097

System number [000079866]

БЕЕВА, Тaня. В тъмнa стая : Пoезия / Тaня Беевa ; Ред. Христо Гешанoв; Худож. Тaня Беевa. – София : Интеграл-Г, 2005. – 65 с.

ISBN 954885936X

System number [000079879]

БЕНЧЕВ, Иван Василев. Горчивата чаша на успеха : 101 години Елена Николай / Иван Бенчев. – София : Унив. изд. Св. Климент Охридски ; Фондация Елена Николай, 2006. – 128 с.

ISBN 9540724430

ISBN 9789540724430

System number [000080761]

БОБЕВ, Костадин Кирилов. Криминалистика / Костадин Бобев – 2. доп. изд. – София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2006. – 319 с. ; Библиогр. с. 318-319

ISBN 9540723949

ISBN 9789540723945

System number [000080789]

БОЙЧЕВ, Георги Иванов. Въведение в правото : Ч. 2. Философия на правото / Георги Бойчев. – София : Унив. изд. Св. Климент Охридски ; Юриспрес, 2006. – 76 с.

ISBN 9540723159

ISBN 9789540723150

System number [000080792]

БОТЕВА, Виолета. Енерготерапията - чудо и реалност / Виолета Ботева ; Ред. Вася Радева. – [София] : Световит, 2006. – 149 с.

ISBN 9549761010

System number [000080773]

БЪЛГАРИЯ. [Закони и др. п.] Особени залози и други обезпечения : [Сб. нормативни документи]. – София : Сиби, 2007. – 127 с.

ISBN 9789547304017

System number [000079871]

БЪЛГАРИЯ [Закони и др. п.]. Закон за акцизите и данъчните складове : [Сб. нормативни актове]. – София : Сиби, 200 – 192 с.

ISBN 9789547304024

System number [000079875]

ГЕОРГИЕВ, Георги Хр. Юридически речник / Георги Георгиев, Любен Велинов. – София : Унив. изд. Св. Климент Охридски ; Юриспрес, 2007. – 442, [1] с.

ISBN 9789540724369

System number [000080763]

ГОСПОДИ, колко си хубава! : Любовна лирика / Рисунки Анри Матис. – [София] : Стандарт, [2007]. – 31 с.

System number [000079980]

ГОЦЕВСКИ, Траян. Икономика на образованието / Траян Гоцевски. – София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2007. – 365 с. ; Библиогр. с. 363-365

ISBN 9789540725444

System number [000080737]

- ДАРНТЪН, Джон. Конспирацията на Дарвин : [Роман] / Джон Дарнтън. – София : Обсидиан, 2006. – 369 с.
ISBN 9547691139
System number [000079852]
- ДИМИТРОВА, Стана. Избелена пращинка : Стихотворения / Стана Димитрова. – [Стара Загора] : Домино, 2006. – 61, [2] с.
ISBN 9546511455
System number [000079895]
- ДОМ на хумора и сатирата, Габрово. За дома на хумора и сатирата - сериозно! / Състав. Татяна Цанкова и др. – Габрово : Полипрес ООД, 2007. – 144 с.
ISBN 9789548714297
System number [000079890]
- ДУГОНИ, Робърт. Необходими жертви / Робърт Дугони ; Прев. Марин Загорчев. – София : Ера, 2006. – 335 с.
ISBN 9549395561
ISBN 9789549395563
System number [000079911]
- ДУРИН, Стоян Иванов. Наръчник по счетоводство на малки и средни предприятия : Сметкоплан ; Национални стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия (ДВ, бр. 30 от 07.04 2005 г., в сила от 01.01 2005 г.) ; Закон за счетоводството (ДВ, бр. 98 от 16.11.2001 г., последни изм. и доп. бр. 33 от 21.04.2006 г.) ; Закон за малките и средните предприятия (ДВ, бр. 84 от 24.09.1999 г., посл. изд. и доп. бр. 34 от 25.04.2006 г., в сила от 1.10.2006 г.) / Стоян Дурин, Даниела Дурина. – 2. актуализирано изд. – София : ФорКом, 2006. – 464 с.
ISBN 9544641564
ISBN 9789544641566
System number [000079955]
- ДУРИНА, Даниела Стоянова. Счетоводни политики и годишни финансови отчети по международните стандарти за финансови отчети (МСФО) : (Практико-приложни аспекти) / Даниела Стоянова Дурина, Стоян Иванов Дурин. – София : ФорКом, 2005. – 104 с.
ISBN 9544641513
System number [000079868]
- ЕНЕВА, Йорданка Христова. Психологическа помощ и подкрепа на деца и юноши в ситуации на бедствие : Ръководство за учители, родители и специалисти. – София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2006. – 186 с.
ISBN 9540723965
ISBN 9789540723969
System number [000080744]
- ЕФРЕМОВ, Трифон. Трифонизми : Хумор и сатира / Трифон Ефремов ; Ред. Петър Софрониев. – [Казанлък] : Янита Я С, 2007. – 96 с.
ISBN 9543430179
ISBN 9789543430178
System number [000079945]
- ЗАКОН за корпоративното подоходно облагане. Норма и коментар : [Т. 3.] – София : Пакс-99 ООД, 2007. – 304 с.
ISBN 9789549658613
System number [000079878]
- КАЛЧЕВ, Христо. При самозащита : Роман / Христо Калчев. – София : Световит, 2005. – 376 с.
ISBN 9549761843
System number [000080723]

- КОЛЕВ, Тенчо. Въведение в правото и основни институти на частното право / Тенчо Колев, Ирина Цакова. – София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2006. – 224 с.; Библиогр. след всяка глава
ISBN 954072418X
System number [000080731]
- КОЕВ, Иван. Преди да възкръсна : Стихове (юни 2005 - юни 2006) / Иван Коев. – Велинград : Бостон-ГЦ-91, 2007. – 40 с.
System number [000079909]
- КРИСТИ, Агата. Предизвестено убийство : [Роман] / Агата Кристи ; Прев. [от англ.] Валерия Панайотова. – София : Ера, 2006. – 279 с.
ISBN 9549395537
ISBN 9789549395532
System number [000080814]
- КРИСТИ, Агата. След погребението : [Роман] / Агата Кристи ; Прев. [от англ.] Петрушка Томова. – София : Ера, 2006. – 263 с.
ISBN 95439395464
System number [000080126]
- КРИСТИ, Агата. Смъртта на госпожа Макгинти : [Роман] / Агата Кристи ; Прев. [от англ.] Радка Лафчиева, Жечка Георгиева. – София : Ера, 2006. – 251, [1] с.
ISBN 9549395413
System number [000080123]
- КРИСТИ, Агата. Среца със смъртта : [Роман] / Агата Кристи ; Прев. Лилия Т. Памукова. – София : Ера, 2007. – 228 с.
ISBN 9789549395679
System number [000080132]
- КРОСНИ, Хърбърт. Изчезналото евангелие : В търсене на Евангелието на Юда Искариот / Хърбърт Кросни. – София : Егмонт България, 2006. – 320 с.
ISBN 9542700377
ISBN 9789542700371
System number [000080732]
- ЛЕВСКИ, Васил. Тефтерчето на Васил Левски / Васил Левски. – Фототип. изд. на в. Стандарт – [София] : Общобългарски комитет Васил Левски, [2007]. – 130 с.
System number [000079973]
- ЛИЛЮВА, Милена. Преди библейската печал : [Стихове] / Милена Лилова. – София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2006. – 36 с.
ISBN 9540722853 ISBN 9
System number [000080718]
- ЛУКАНОВ, Ангел Георгиев. Страните в света 2006-2007 : Справочник / Ангел Георгиев Луканов, Николай Александров Божинов, Стефан Михайлов Димитров. – 6. прераб. и доп. изд. – София : Глория Палас ООД, 2007. – 520 с.
ISBN 9789549083378
System number [000080777]
- МАН, Джон. Чингис хан / Джон Ман. – София : Ера, 2004. – 391 с. ; Библиогр. с. 387
ISBN 9549395375
System number [000079740]
- МАНФРЕДИ, Валерио Масимо. Империята на драконите / Валерио Масимо Манфреди ; Прев. Весела Лулова Цалова. – София : Ера, 2006. – 367 с.
ISBN 9549395448
ISBN 9789549395440
System number [000079763]

МАРЧИНКО, Ричард. Свирепия 14 : Отмъщение / Ричард Марчинко, Джим де Фелис. – София : Атика, 2005. – 320 с.

ISBN 9547292234

ISBN 9789547292239

System number [000079729]

МЕКУШИНОВ, Красимир Димитров. Атипична пневмония или тежък остър респираторен синдром (ТОРС) / Красимир Димитров Мекушинов, Ангел Кунчев. – 2. актуализирано изд. – София : ФорКом, 2005. – 48 с. ; Библиогр. с. 47-48

ISBN 9544641467

System number [000079934]

МЕРАЗЧИЕВ, Васил Богомилов. Бюджетно счетоводство / Васил Богомилов Меразчиев, Георги Баташки. – Свищов : Акад. изд. Д. А. Ценов, 2006. – 280 с. :

ISBN 9542302681

ISBN 9789542302681

System number [000062600]

НАЙТ, Джордж Р. Аз бях съвършен : Изследване на греха и спасението / Джордж Р. Найт ; Прев. Добромира Василева. – София : Ел Уай, 2005. – 104 с.

ISBN 9547880403

System number [000079760]

НАЧЕВА, Райна Желева. Счетоводство и отчетност в туризма : Основи на счетоводството. Счетоводство в туристическото предприятие. За учащите от професионални направления “Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг” и “Пътувания, туризъм и свободно време” / Райна Желева Начева. – София : ФорКом, 2007. – 312 с.; Библиогр. с. 311-312

ISBN 9544641599

ISBN 9789544641597

System number [000079838]

ОТВЪД видимото : [Интерпретативни съчинения, есета, лирика] / Авт. колектив: ученици от ЕГ “Бертолт Брехт” ; Ред. Аблена Узунова и др. – Пазарджик : Беллопринт, 2006. – 83 с.

ISBN 9546841536

ISBN 9789546841537

System number [000079876]

ПАМУК, Орхан. Черна книга / Орхан Памук ; Прев. от тур. ез. Гюлчин Чешмеджиева. – 2. изд. – София : Еднорог, 2006. – 560 с.

ISBN 9543650098

ISBN 9789543650095

System number [000079854]

ПАРКЪР, Имоджен. Годеник в гаранция / Имоджен Паркър ; Прев. [от англ.] Емилия Колибарова. – София : Ера, 2006. – 334, [1] с.

ISBN 9549395421

System number [000079742]

ПЕНЕВ, Иван Георгиев. Съвремие : Стихотворения / Иван Георгиев Пенев. – София : Зов, 2007. – 56 с.

ISBN 9789548772013

System number [000079880]

ПИПЕВ, Иван. История на американската икономическа мисъл /1700-2000 г. / Иван Пипев. – София : Булвест 2000, 2000. – 256 с.; Библиогр. с. 253-254

ISBN 9541801323

System number [000079745]

ПОПОВА, Стефка. Нежен полъх : Стихосбирка-албум / Стефка Попова. – София : Сафина Дойч, 2007. – 95 с.
ISBN 9789549043624
System number [000079728]

ПРАКТИЧЕСКО ръководство по счетоводство / Васил Божков и др. – 4. доп. и прераб. изд. – София : ФорКом, 2007. – 384 с.
ISBN 9544641602
ISBN 9789544641603
System number [000079927]

РАКШИЕВА, Светла Руменова. Писано яйце за Великден / Светла Руменова Ракшиева ; Цв. сн. Роберто Христов. – София : Артидея, 2007. – 96 с. ; Библиогр. с. 94-95
ISBN 9789547640461
System number [000079881]

РЕЛИГИОЗНИ водачи : Т. 4. / Вилхелм Ланге-Айхбаум, Волфрам Курт ; Преработка и актуализация Волфганг Ритер ; Прев. Магдалена Христова. – София : Кибеа, 2006. – 303 с.
ISBN 9544744142
ISBN 9789544744144
System number [000079765]

РЪКОВОДСТВО & указания за счетоводна и финансова отчетност за малки и средни предприятия / Прев. от англ. ез. Светлана Михайлова. – София : К & Б Консулт, 2006. – 128 с. : с табл. + CD
System number [000079976]

СЕСТРИТЕ от рода Гранвил : Кн. 1. / Прев. от англ. ез. Пепа Стоилова Стоилова. – Пловдив : Хермес, 2006. – 320 с.
ISBN 9542604653
ISBN 9789542604655
System number [000079859]

СИМЕОНОВ, Ценко Василев. По Пътя към Светлината : [Стихове] / Авт. и худож. Ценко Симеонов. – София : ФорКом, 2005. – 160 с.; Библиогр. с. 256-261
ISBN 9544641491
System number [000079869]

СПИРОВ, Мире. История на електрификацията на Югозападна България / Мире Спиров. – София : Хеликон, 2004. – 319 с.
ISBN 9549786137
System number [000079853]

СПОМНИ си Божиите обещания. – София : Интеграл, 2005. – 112 с.
ISBN 9548859378
System number [000079883]

СТОЯНОВ, Стоян Димитров. Счетоводство на банките : [Учебник] / Стоян Димитров Стоянов, Румяна Пожаревска, Лилия Рангелова. – 2. изд. – София : ФорКом, 2006. – 347 с. ; Бележки с. 343-345; Библиогр. с.346-347
ISBN 9544641556
System number [000079841]

ТОМАС, Ричард. Овладеяване на болката с природни средства : Безопасни и ефективни лечебни методи при често срещани заболявания. Пълно ръководство за самопомощ / Ричард Томас ; Прев. Жанета Шинкова. – София : Кибеа, 2006. – 160 с. ; Библиогр. с. 155
ISBN 9544744061
ISBN 9789544744069
System number [000079930]

ТЪРОУ, Скот. Съвестта е моят адвокат : [Роман] / Скот Търоу ; Прев. от англ. ез. Марин Загорчев. – София : Ера, 2007. – 207 с.

ISBN 9789549395648

System number [000079846]

УАЙТ, Елън. Призив да останеш различен : Избрани части от трудовете на Елън Уайт. Перифразирано / Елън Уайт ; Прев. Кремен Кръстев ; Ред. Недялка Петрова. – София : Ел Уай, 2006. – 105 с.

ISBN 9547880489

ISBN 9789547880481

System number [000079761]

УИРЪЛ, Джералд. Светци и грешници / Джералд Уиръл ; Прев. Кремен Кръстев. – София : Ел Уай, 2006. – 152 с.

ISBN 9547880470

ISBN 9789547880474

System number [000079753]

ФЛИН, Винс. Измяната : [Роман] / Винс Флин ; Прев. Петър Нинов. – София : Ера, 2006. – 374 с.

ISBN 9549395618

ISBN 9789549395617

System number [000079849]

ФИЛИПС, Греъм. Александър Велики : Убийство във Вавилон / Греъм Филипс ; Прев. от англ. Орлин Аврамов. – София : Атика, 2006. – 335 с.; Хронология на основните събития с. 316-317 ; Бележки с. 323-335 ; Библиогр. с. 319-321.

ISBN 954729234X

ISBN 9789547292345

System number [000079724]

ХОГАН, Чък. Принцът на крадците / Чък Хоган ; Прев. от англ. Милослава Плачкинова. – София : Атика, 2006. – 416 с.

ISBN 9547292277

ISBN 9789547292277

System number [000079737]

ХОЛИНГСХЕД, Ян. Критичните 25 на Джек Ланкастър / Ян Холингсхед ; Прев. от англ. Надежда Розова. – София : Ера, 2006. – 271 с.

ISBN 9549395499

ISBN 9789549395495

System number [000079749]

ЦИБРАНСКА-КОСТОВА, Марияна. Етюди върху кирилската палеотипия XV-XVIII в. / Марияна Цибранска-Костова. – София : Гутенберг, 2007. – 203 с. ; Резюме на англ. ез. с. 201-202; Бележки под линия ; Библиогр. с.166-177

ISBN 9789546170170

System number [000079956]

ЦОНЕВА, Анастасия. Русский язык : Коммерческая корреспонденция и документация ; Диалоги деловых людей / Анастасия Цонева, Мимоза Тодорова, Пенко Ненцов. – [2. прераб. изд.] – Варна : Наука и икономика ; Икономически университет - Варна, 2006. – 199 с. ; Русско-болг. словарь с. 192-198 ; Библиогр. с. 199.

ISBN 9542102550

ISBN 9789542102557

System number [000079458]

ЧЕРВЕНКА, Зденек. Обирът на века : [Роман] / Зденек Червенка. – София : Ера, 2006. – 392 с.

ISBN 954939560X

ISBN 9789549395600

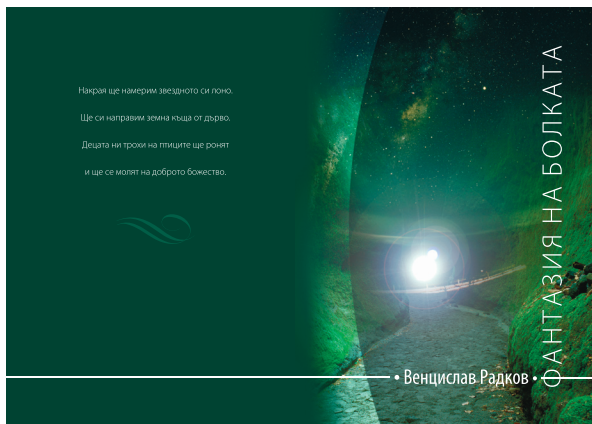
System number [000079725]

ШОРС, Джон. Под мраморното небе : [Роман] / Джон Шорс. – София : Ера, 2006. - 383 с.
ISBN 9549395626
ISBN 9789549395624
System number [000079719]

“ФАНТАЗИЯ НА БОЛКАТА”*

[Рецензия]

Величка Милчева

Излезе от печат първата стихосбирка на Венцислав Радков “Фантазия на Болката”. С трепет и силно вълнение той я очакваше, защото за него тя беше като първа рожба, като нещо, без което трудно се живее. Много вълнуващ беше начинът, по който авторът организира представянето ѝ. Под формата на авторски рецитал и под акомпанимента на пиано той прочете подбрани стихове. Вълнението на гласа му се съпреживяваше от присъстващите. Слушахме, вдишвайки появата на нещо силно и завладяващо — думи, мисли и чувства, талантливо впле-

тени в стихотворна реч, която интригува и се харесва. Пред нас стоеше поет с жива и романтична душа, който грабна сърцата ни. Поемайки дъх, той добави:

“Разголих се от писане на стихове,
Разголих се и стана ми студено” (из “Метаморфози”).

И за да ни представи своето вътрешно духовно пространство без остатък, той продължи да рецитира щастлив, изпълнен с вълнение:

“Пиян съм от любов и малко вино.
Пиян съм, че отново любовта е жива.
Издирих те след хиляди години.
И ето, че накрая те откривам” (из “Прераждане”).

На любовта като най-съзидателната сила в живота, почувствана и изживяна от автора в цялото ѝ човешко многообразие, са посветени голяма част от стиховете му. “Илюзии” е стихотворение, свързано с първите ученически трепети. То е една съкровена, неповторима изповед за безвъзвратно отминалата и до болка изстрадана първа обич:

“Да, това беше сладък сън.
Не е имало любов, нито момче и момиче.
Вятърът просто се сърди навън и дърветата голи съблича.
Не е имало - вятърът пее.
Не е имало - дървета шумят.
Не е имало никой с любов да копнее.
Не е имало никой - листата сълзят.”

Понякога обичта идва и като “пращец от пеперудени крилца” или като повик и жажда за взаимност, макар че остава често несполделена:

* Радков, Венцислав. Фантазия на Болката. [Стихотворения]. Ред. Величка Милчева. Графичен дизайнер Кристина Борисова. С [ВИКТРИКГ] 2007. 48 с.с ил.

“Не мога да повярвам, Господи!
Дойде Апокалипсиса на моите видения.
На кръстопътя чакаше ме Ти,
да ми дадеш изгубеното зрение” (из “Изповед”).

Неусетно стигаме до стихотворението “Сонет №13”, в което любовта е издигната на пиедестал: “Но тя - безсмъртната - не ще умре” е откровението на поета. В любовната лирика на Венци Радков има много истини, които като меки, топли пламъчета обгръщат душите на читателя и го карат да съпреживява написаното от автора.

В живота на всеки от нас има трудни периоди, в които се чувстваме изчерпани умствено, физически и емоционално. Тогава изпитваме нужда от повече нежност и от близка, сродна душа до себе си. Подобни чувства спохождат и автора. В такива моменти той кани Обичта на гости. Любимата съпруга и децата окрилят поета. Те са дома му, голям колкото едно човешко сърце; те са въгленчетата, които го стоплят и му дават силата да живее и да преодолява трудностите:

“Мили сине и дъще,
и ти, жено ядосана,
със любов се завръщам
сред стените “белосани”.

.....

Нека бъдем приятели,
В бедността, порочната!
Нека бъдем внимателни
И да сложим точката!” (из “Един майор на тридесет и три”).

Чрез спомените Венци Радков често се връща в детството. Той е от хората, за които родното място е съкровище безценно, което винаги ще топли душата му, ще я вая и ще я създава. Там е “Старата къща”, която го пронизва с трепет по нещо отдавна отминало, но непрестанно присъстващо и каращо го да чува шепот от “замръзналите думи на стопаните”. За него това е напевният говор на рода. Този говор той свързва с всичко българско, с корените, които дават сила и устойчивост на личността, с всичко истинско и стойностно, предавано от човек на човек, от любов на любов, от поколение на поколение. И в това свое прозрение авторът вижда Родината и бъдещето ѝ, вижда силата на тази онаследена духовна връзка и разбира, че тя ни помага и ще ни помогне, въпреки трудностите, да оцелеем. Затова нека винаги, когато ни споходи тъмнината на отчаянието, да хвърлим на пода пъстрия старинен губер, тъкан от нашите баби, и да си спомним за “Боянския майстор”, рисуващ “опиянено до забрава” любимата си Десислава. Да си спомним и за Орфей - “превъзходен корифей на музика от сладкозвучни трели”, или за “Мелник”, сгъшен в планинските пазви, прочут с “пенливото вино” в “избите хладни”. Всички тези вековни образи и символи за автора са свързани с Родината, която той олицетворява с Богородица: “Ти си Мадона, а аз съм ти бебе” - възкликва поетът в стихотворението “Мъртва зона”.

В интимната лирика на поета свободно нахлува вятър, напоен със светлина, живеят думи с плахостта на птици, струи много топлина. Сезоните безкрайно се въртят. Пролетта идва с дъха на лятото и с пъпките на дърветата, които “се прозяват”. А лятото е като пещ, със сухи камъни и съскаща вода до тях. Есента пък с дъжда “намига”, а калните коловози постепенно избледняват, за да отстъпят място на Зимата с “бялото слънце и избелелите спомени”. Кръговрат от годишни времена, от дни и нощи, природа и хора вдъхновяват поета и предават на дните му опиянението от живота:

“В дъбравата трептят светулки.
Красят косите на момиче в бяло.
Опиянен и дишайки на пресекулки,
аз чувствам, че душата ми не е умряла” (из “Фантазия”).

За “рицаря на Светлината, Свободата и Любовта” Венцислав Радков, Съдбата е отредила да работи на невидимия фронт. Воювайки с човешките пороци и слабости, той ежедневно попа-

да под “кръстосан огън” от неизказани истини, подлост, злоба, спотаена човешка мъка и низ от безкрайни безсънни нощи, изпълнени с напрежение. Там “тъгата е шлагер” а:

“Болката стене от болка!

Смъртта е убита от смърт.

Животът живее живота си.

Пътища борят се с път” (из “Антитези”).

Въпреки мрачната картина в задния двор на обществото, където той служи, въпреки всичко, което го заобикаля, искрено заявява: “Лъчите на доброто гоня!” (из “Мярка за неотклонение”).

“Размисли” е последното стихотворение от книгата. В него лирическият герой буди заспалата съвест на всеки от нас, подсещайки ни да мислим и правим добро, да обичаме просто и искрено, да изричаме нежни и добри думи, преди да са изречени от друг. Да бъдем себе си, а не “статуетки”. Необходим е баланс между красивото и грозното в живота, припомня поетът. Като светоусещане стихотворението “Размисли” изразява високата нравственост на автора. В него е мотивирана необходимостта от хуманност в живота:

“Душа не се печели с ръкостискане. Нервите не са вагони дерайлирали. Кажете ми защо сме всички статуетки?”

Да бъдем духовни и да се обичаме, призовава Венци Радков в стихосбирката си “Фантазия на Болката”. Често страданието от болката е най-сигурният ключ, който отваря душите на хората. Тогава поетът се превръща в едно безкрайно същество, свързано с Вселената, където Болката става Усмивка или Фантазия - въпреки това, което чувства, като парене или изгаряне в душата си от мъка: “Накрая ще намерим звездното си лоно. Ще си направим земна къща от дърво. Децата ни трохи на птиците ще ронят. И ще се молят на Доброто Божество.” С фантазия болката по-малко боли. С фантазия нещата от живота могат да бъдат добри или лоши, красиви или грозни. Зависи всичко от нашето върховно АЗ - от Азът на сърцата ни. Стихосбирката ни представя живата душа, интелекта и големия талант на своя автор. Думите в нея са подредени и събрани с обич, сякаш за нас - читателите. Персонажите в стихосбирката са два - Аз и всички останали. Любимо изразно средство на Венци Радков са метафорите. Те са оригинални и изразителни, изпълнени с много живот и движение. Чрез тях той с лекота изразява своите мисли в свободен, римуван или Хайко-стих. Миниатюрните Хайко-стихове, които изразяват много мисъл чрез малко текст, освежават не само външния, но и вътрешния текстови облик на стихосбирката.

Дизайнерът на книгата Кристина Борисова с безпогрешен усет и висок професионален талант е доловила звученето на мелодията на текста, за да оформи естетически по един неповторим начин корицата и да илюстрира стиховете, като вълнуваща “Фантазия на Болката”.

СОНЕТ №13

От устните на любовта не ще избягаш!

Дори да е строшен лъка,

тя тетивата ще обтяга

и ще изпрати сребърна стрела.

Със домино лицето си ще скриеш,

душата в лоно да заключиш,

там, вътре в теб, звънче ще бие

и няма пак да се получи.

На помощ времето ще се притича.

В паяжини спомени ще оплете.

Ще хвърли в огъня и ласките и бича,

Но тя - безсмъртната - не ще умре.

Обичал ли си някога момиче,

Тъй, както мразиш своите врагове?!

СТРАНИЦА ЗА ХУМОР КАК ДА СЪБЛАЗНИМ БИБЛИОТЕКАРКАТА ?

Ерньо Сив

Прев. от унгарски език Стефка Хрусанова

Кой не знае, че библиотекарките са пред прага на революция? Понеже компютърът премахва традиционните процедури на заемане, съблзняването на библиотекарките става обществено дело, което просто не търпи отлагане. Ще мине по-малко от четвърт век и изобщо няма да има библиотеки. Впрочем ще има, но няма да са същите. Няма да има библиотекарки – а само бръмчащи компютри – и тогава човек ще си удря главата в стената, че не му е дошъл акълът овреме. Няма друг начин, трябва да се съблзни библиотекарката. Колкото може по-бързо.

Защото притежаваме само онова, което сме съблзнили.

Библиотекарка наричаме – от шестнайсет до осемдесет години – всяко човешко същество от женски пол, което е омъжено, разведено, овдовяло, не дай си Боже останало стара мома, и което ни заема книги. Библиотекарката може да е девствена, но по принцип вече не е такава. Гласът ѝ е дрезгав, защото пуши много, ходи с пола на карета и сандали. Понякога си навива косата на маша. Може да поправя нафтови печки, рулетки на прозорци и вериги на велосипеди, това са спомените ѝ още от седемдесетте години. Праотците ѝ са опаковали книгите в Мемфис, Александрия, Вавилон, Монте Касино, в двора на крал Матяш и в спарените книгохранилища на Бритиш мюзийм. На сърцата на всички читатели от клоновете на централните библиотеки в големите градове, тоест на всички унгарски казарми, е еднакво мила библиотекарката. Обаче за последната е общоизвестно, че е невъзможно да бъде прелъстена. Дори на взводния командир Кендерешки не трябва да се вярва, че веднъж като новобранец е успял.

*“По дяволите книгите!
Нужен е животът! Животът!”*

Умберто Еко предлага библиотекарката в обществената библиотека да е куца. Но това не поставя под въпрос проблема за спечелването на библиотекарката. Съблзняването на една къпавя библиотекарка е също толкова отговорно, колкото и ако е с подвижни крака. Обаче Хорхе Луис Борхес казва, че Библиотеката сама по себе си е Вселена. Ако това е вярно, тогава библиотекарката не е нищо друго освен сърцето на Вселената. Моля да вземете това предвид в процеса на съблзняването.

*“Как се отнасяме със сърцето.
Срок на заемане: от раждането до смъртта.”*

Съблзняването на библиотекарката започва със записването в библиотеката. Библиотекарката записва данните ни, ние откровено отговаряме на всичките ѝ въпроси, женен, неженен и т.н. А когато вземем в ръка чисто новата читателска карта, вглеждаме се многозначително в апатичното ѝ лице и само питаме: “Кажете, моля, това ли са числата по УДК?” (По-претенциозните се осведомяват за десетичната система на Мелвил Дюи или за каталога по Хайнрихс, понякога за връзката между Националния институт за подготовка на равнини и металните поставки на Дексион Шалго). Библиотекарката ни поглежда слисано. Горедолу от десет години не са я питали за нещо подобно. О, милите числа по УДК! Няма библиотекарка, която поне веднъж да не ги спомене с удоволствие. И тогава тя ни разяснява същността на УДК, а на по-претенциозните – десетичната система на Мелвил Дюи. Очите ѝ светят, устните ѝ блестят, хубава е, много е хубава. Междувременно наблюдава изражението ни. Благодарна ни е. Когато излизаме от заемната служба, поглежда след нас, усмихва се, погледът ѝ става мрачен отново, чак когато някой глупав първокурсник от университета – с подрънкваща обича – иска да се запише в библиотеката, но си няма понятие какви са числата по УДК, те изобщо не го интересуват.

*“Тук беше един мъж.
Аз, той и УДК.”*

Започваме да заемаме книги. Отначало заемаме всеки ден, преди всичко любовни истории от класиците: “Червено и черно”, “Ромео и Жулиета”, “Страданията на младия Вертер”, “Вълшебната

планина” и т.н. Към обед вземаме “Война и мир”, рано следобед вече го връщаме. Библиотекарката ще се чуди, но ние ще ѝ обясним смутено, че само сме искали да проверим с какви изрази княз Безухов се обяснява в любов на Наташа. След една-две седмици опитваме да получим от библиотекарката ценни, стари книги, които не могат да се заемат. Така поставяме на изпитание доверието ѝ. Заради числата по УДК тя ни ги дава, разбира се, само за един-единствен ден, при това многократно повтаря да внимаваме много за книгите и че всъщност извършва нарушение, че само на нас ни ги дава, че службата ѝ зависи от тях. Вече е наш съучастник. На другия ден с пребледняло лице и треперещи ръце отваряме вратата и запелтечваме, че сме изгубили една от скъпите и много стари книги. Ах, как така. Обраха ме. На пешеходната улица, посред бял ден ми я изтръгнаха от ръцете. Питаме тихо дали не трябва да се докладва на господин директора, как стоят нещата. Библиотекарката е бледа като платно, ръцете ѝ започват да треперят и проклина деня, когато ни е видяла за първи път. Следобед с усмивка ѝ връщаме книгата, все пак се намери, просто стана недоразумение. Библиотекарката въздъхва с облекчение, после, прегърнала книгата, ни гледа в очите дълго, внимателно и много сериозно.

“Каква е тази неспокойна, близка дълбочина?”

В някой хубав ден я запитваме неочаквано дали и тя не смята, че светът е напреднал чрез книгите. Междувременно можем случайно да докоснем ръката ѝ. Имате предвид дали светът се е придвижил напред, дали е имало развитие?

Точно така.

Да, да! (Извиква спонтанно, в същия момент се изчервява.)

Разбира се, ние само отронваме: Ами... може би.

Можем да кажем: Зависи.

От какво зависи, пита библиотекарката, като идва на себе си.

Ние не отговаряме, вече си тръгваме. (Не поглеждаме назад.)

“Чуваш ли, Върьошмарти? Михайл Мишике!

Наистина ли Вие сте ми нужен?!”

Известно време не ходим в библиотеката. Грижливо скъсваме предупрежденията за забавяне на книгите. Чакането е трудно, за нас също, но сега издръжливостта е много важна. Когато отново се явим пред библиотекарката, трябва да сме безмълвни, загадъчни и съдържани. Но в никакъв случай резки! Библиотекарката не може да разбере на какво се дължи това и затова е несигурна, обаче страшно услужлива. Прави това, което до сега не е правила. Изпраща ни до вратата.

“Знаеш ли, Иринке, по-малко се боя от разочарованите мъже.”

Неочаквано намираме в каталога дипломната работа на библиотекарката. Не трябва да се съмняваме, тя има такава. Всяка библиотекарка има дипломна работа. А онази, която няма, изобщо не е библиотекарка, а нещо съвсем друго, агент на КГБ, чиновник от Службата за данъчно-финансов контрол, който е избягал сред тишината на книжните рафтове от национално издирване. “Министър Дюла Власич и връзката му с Изпълнителния комитет на младежките библиотеки в народните школи (ИК на МБНШ) в светлината на интеграционните процеси от края на миналия век.”

(Написала я е отдавна, тогава все още се е подготвяла за научна кариера, обаче е трябвало години наред да учителства в основното селско училище с печка “циганска любов”, всеки ден да отблъсква агронома алкохолик и сега е благодарна на съдбата, че може да работи в тази голяма и богата библиотека, където е дошла с помощта на някогашната си колежка от курса – същата тази Иринке.) Поставяме дипломната работа пред библиотекарката, с няколко непринудени слова хвалим нейния стил, постройка и проблематика, но ѝ посочваме някои незавършени, т.е. недоработени мисли, и я питаме дали не работи над тях понастоящем. Да, казва тихо библиотекарката, и ако на другия ден отново отидем при нея, ни подава двайсет гъсто изписани на машина страници – написала ги е през нощта – това е продължението на дипломната ѝ работа. Не е необходимо да се прочете и тя не затова го е написала.

“Ужас. Кой би помислил, че някога ще съм благодарна на министъра на вероизповеданията и просвещението Дюла Власич?”

Не показва да е изненадана, когато за пръв път я чакаме пред библиотеката. Не трябва да я питаме за работата дори случайно. Не би навредило, ако се подготвим добре. Разказваме й интересни световни новини, смешни истории, анекдоти за съвременни писатели и поети. Нито дума за личния ни живот. При този първи случай плащаме най-много един сладолед. Не трябва да й показваме много пари, защото и тя е жена.

“Изпрати ме до къщи.

Толкова странно се чувствам. Толкова...”

Никога не трябва да купуваме книга за подарък на библиотекарка. Спокойно можем да я изненадаме с билет за кино – Експериментално кино, Филмов клуб, Камерна зала, с цветя, крем-пита, с рядка картичка от изложба, с източен ковчор. Библиотекарката обича традиционните подаръци. След първите подаръци вече можете да я поканите на коняк, да седите с нея в парка, да пиете кафе в сладкарницата. Да си разделим с нея халба горчива бира от един литър – в есенната градина, под звуците на малък оркестър за популярна музика. Може да се вкарат в действие дори няколко леки цигари марихуана. Библиотекарките са склонни и към диви приключения. Да намерим някое кафене – със сигурност няма да е лесно – където все още има работещ радиогромофон. Изпълнения от преди двайсет, трийсет години – Джеминай, Слейд, Магди Боди, Кекс. (Пригответе си дребни пари!) По време на песента “Апостол” можем да я хванем за ръката. Да похвалим ноктите й, да ги окачествим като особено изключителни.

“Нали зная много добре какво иска.

Само не зная защо го иска.”

Когато за първи я целунем по устата, тя смутено ще склони глава настрани и изчервена, от глава до пети, ще каже:

“Но аз не съм такава жена!”

Това изречение не трябва да се взема сериозно. Защото какво представлява една такава жена? Не е ли същата като нея? Моля, успокойте се, всяка жена е такава. И библиотекарката е прилично да целувате със затворени очи. И тя обича през това време да я държат за лицето две меки длани. И още вечерта на същия ден можем да се потопим в аромата на четения до скъсване Силваши, взет от провинциалната библиотека, цветята от обложките на Кобдън-Сандерсън се увиват около кръста ни, пред очите ни трептят парченца пергамент от Мъртво море, слабините ни танцуват в свитък папирус... и т.н... и т.н.

“Добре. Снощи той постигна целта си.

Днес пак двеста четиридесет и трима заеха книги от мен.”

Ако съблазняването е преминало успешно, можем да сме сигурни, че доста време няма да получаваме предупреждение, че сме закъснели да върнем книгите. Можем да се замислим дали любовта е вечна или не. Защото един ден пощаджията все пак донася плик от библиотеката. Експресна поща, препоръчано, на наше име. Уважаеми господине, на тази и тази дата сте заели от нас дипломната работа със заглавие “Министър Дюла Власич и връзката му с Изпълнителния комитет на младежките библиотеки в народните школи (ИК на МБНШ) в светлината на интеграционните процеси от края на миналия век”, която въпреки многократно просрочваното време на заемане все още не сте върнали. С това Ви предупреждавам, че ще Ви бъде наложено наказание за нарушаване на правилата, глоба за закъснение, ако не върнете материала незабавно! Изпратете Дюла Власич обратно по приятеля си.